No. 126. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk NIEUWS-BLAD,

Dingsdag 29 Mei.

Frankrijk.

Paus, den 25sten Mei.

Het gevoelen begint meer en meer veld te winnen, dat de sluiting der zitting zoude kunnen de afgeeding zijn van het tegenwoordig ministerie zal zijn. Hetzelve heeft in de vertegenwoordigende kamer reeds zoo talrijke als onverwachte aanhangers verkregen, dat men gedwongen zoude zijn de ontbinding zijner demissie zoo geven. De heer *Molé* heeft zich niet in staat gezien te houden, en daar men op de Tuilerien zeer verlegen was met de keus van een opvolger in zijne plaats, zag men niet ongaarne dat hij zich nog in zijne betrekking bleef handhaven, te meer, daar het nieuwe kabinet met dezelfde moeijelijkheden als het tegenwoordige, met betrekking tot de nog bij de kamer aanhangige kwestien, zou te worstelen hebben. Na de sluiting der zitting zullen deze onderscheidene bezwaren zijn opgelost, en de opvolger van het tegenwoordig ministerie zich dan, zoo men meent, tegen de nieuwe bijeenkomst der kamers reeds in het bestuur kunnen gevestigd hebben. Sedert verscheidene dagen is er sprake van de heeren *Guizot*, *de Broglie*, en *Duchatel*. De voorstanders der doctrinaire partij vermeenen, dat de tegenstand die het tegenwoordig kabinet ondervindt en die zij zelve hebben helpen bevorderen, den afkeer zal hebben doen vergeten die het vorig doctrinair kabinet bij velen inboezemde, en de genoemde heeren dan weder op eene meerderheid zouden mogen rekenen; anderen, de doctrinairen voor vijanden van de beginselen der julij-revolutie verklarende, achten het onmogelijk, dat zij zich in het bestuur meer zouden kunnen handhaven.

Nog zijn in de kamer de toegezegde nieuwe ontwerpen voor den aanleg van spoorwegen niet aangeboden. De reden schijnt, dat het gouvernement zich met de onderscheidene kompagnieschappen niet verstaan kan over de van te stellen bepalingen. Ten aanzien van den weg van Parijs naar Orleans heeft het ministerie de reeds vergevorderde onderhandelingen met de kompagnieschap onder de firma van *L. Leconte*, die men meesten waarborg aanbood, gebroken, omdat men het niet eens kon worden over den tijd van concessie, welke het bestuur van 50 tot op 60 jaren, met inbegrip van den aanleg, wilde beperkt hebben, waarin de gezegde kompagnieschap niet wilde toestemmen. Het ministerie zoo nu voornemens zijn om een ontwerp van toewijzing onder concurrentie van onder-aanbestedingen aan te bieden. Opzigtelijk den weg naar Havre zit men verlegen met de eischen en weigeringen van de twee mededingende kompagnieschappen, over het hooge en lage traject. Wat den weg naar de belgische grenzen betreft, uiteenloopend zijn de geruchten die daaromtrent gaan. Terwijl de oppositie beweert, dat de onwil van den heer *Molé*, gevolg over de verwerping van het vorig ontwerp, de oorzaak van zijn, dat aan de kamer geen nieuwe voordragt met betrekking tot dien weg zou worden gedaan, zeggen de ministeriele bladen daarentegen, dat het herstellen van den president van den raad weduwen is boven zulke bekrompene langzaamheid; en de reden, dat de gezegde weg zich niet bij de nieuwe voordragten zou bevinden, alleen daarin gelegen was, dat sedert de laatste afstemming geen nieuw aanbod omtrent denzelven was gedaan.

— De kamer van afgevaardigden heeft heden de discussie over het budget van marine voortgezet. — De pairs hebben de bij de andere kamer reeds behandelde wet op de aanmonsteringen aangenomen, en het ontwerp voor een crediet van 600,000 fr., voor de buitengewone ambassades ontvangen.

— De rapporteur van de commissie der pairs in de zaak der rentevermindering, is benoemd de graaf *Roy*; dezelve had aanvankelijk geweigerd, hetgeen de keus op den heer *Ch. Dupin*, doen vallen. Het rapport wordt eerst in de eerste dagen van juni verwacht. De ministers hebben verscheidene conferentien met de commissie gehouden. De aangenomene wet raakt dus het beginsel der rentestelle wel niet verwerpen, maar dezelve ontijdig verklaren zal en voortremmen is welke veranderingen in het tegenwoordig ontwerp te brengen.

De Haïtische commissaris *de Las Casas* is tot afgezant, in buitengewone dienst benoemd.

— Van den ministerieelen kant wordt niets officiels bekend gemaakt omtrent de beweging van troepen op de belgische grenzen. Verscheidene regimenten hebben intusschen, zoo het schijnt, reeds weder contra-order bekomen. Het kabinet wil, zegt men, aan den eenen kant, de vragen wegens de plaats gehad hebbende beweging in de kamer der afgevaardigden vermijden; aan den anderen kant hoopt het, door de gedane demonstratie, nog eenigen invloed op de kamer der pairs, bij de stemming over de renteverminderig uit te oefenen.

— Een godsdienstig blad dezer stad beweert, dat de bladen ten onregt gemeld hebben, dat de prins *Talleyrand* den dag van zijn' dood afgewacht had voor de onderteekening van zijne retractatie en zijn adres aan den Paus. Hij had die stukken veel vroeger onderteekend.

— Men wil dat de heer *Aguado* nieuwe voorstellen omtrent zijne leening met Spanje gedaan heeft.

— De volgende telegraphische depesche is gisteren avond bekend gemaakt:

„ Bayonne, 20 Mei.

„ Don Carlos heeft Estella den 19den verlaten; hij begeeft zich naar Guipuzcoa.

„ Denzelfden dag heeft Leon eene verkenning tot Oteiza gedaan, en zich naar Lerin teruggetrokken.

„ Tot den 19den was er te Madrid niets belangrijks voorgevallen.

— Ter beurze ging heden weinig om. De notering was: 5. pCt. 109,25; 3 pCt. 81,20; Nap. 5. 107; Sp. Ardoin 22 ¼; Portugal 23 ¾; Rom. L. 101.

Van den 26sten Mei.

De afgevaardigden zijn gisteren, na de stemming van de begroeting voor marine en kolonien, tot het budget van de openbare werken overgegaan. Heden heeft de kamer zich eerst met politiek en daarna met een ontwerp van plaatselijk belang bezig gehouden.

— In het *Journal des Débats* leest men heden: „ Wij meenen te kunnen verzekeren, dat de gerezen bezwaren tusschen het ministerie en de kompagnieschappen, die zich aanboden voor den aanleg van de wegen van Parijs naar Havre over de hooge, en van Parijs naar Orleans, in den loop van den dag (gisteren) verdwenen zijn en de voorwerpen, houdende de concessie voor beide wegen, in de zitting van morgen (heden) aan de kamer der gedeputeerden zullen kunnen aangeboden worden."

Omtrent de spoorwegen naar Havre heeft de kompagnieschap voor den weg over de hooge, zoo men vernoemt, er in bewilligd, dat de weg van Parijs naar St. Germain door de mededingende kompagnieschap tot Poissy zoude voortgezet.

— De zaak van het komplot van *Hubet* en zijne medebeklaagden is gisteren ten einde gebragt met een vonnis van het hof van assisen, op de uitspraak den jury gewezen, waarbij *Hubet* tot deportatie wordt veroordeeld en de jury. *Grouvelle*, *Stoebs* en *Amat* tot vijf jaren en *Giraud* tot drie jaren gevangenis; de veroordeelden worden bovendien gezamenlijk tot betaling van de kosten verpligt. De uitspraak is gedaan uit overweging, dat de beklaagden zich in 1835 hadden schuldig gemaakt aan het beramen van aanslagen tegen het leven van den koning, met het oogmerk hebbende, de vernietiging en verandering van het gouvernement, welk besluit door uitwendige daden van uitvoering gevolgd was; misdrijven, waarin voorzien wordt bij de artikelen 87 en 89 van het strafwetboek en de artikelen 2, en 14 der wet van 9 september 1835. Het arrest van het hof heeft verder gehandeld, omdat aangezien het komplot nog geen begin van uitvoering gekregen had, dien gevolge dat de aanklagt met een verdict van vrijstelling zoude eindigen. Aan den anderen kant worden de beklaagden daarin veroordeeld,

dat zij tot hunne raadgevers advokaten gekozen hebben, die wegens hunne overdrevene republikeinsche beginselen bekend zijn, en wier onbescheiden taal veel ergernis heeft gewekt en nadeelig op de verdediging kan gewerkt hebben.

— Een der bladen deelt heden den korten inhoud mede der verklaring van den Prins *Talleyrand*, welke, overeenkomstig deszelfs verlangen, aan zijne familie en vrienden is voorgelezen geworden. Deze verklaring is van 1836 gedagteekend. De heer *Talleyrand* verklaart daarin, boven alles de belangen van Frankrijk op het oog te hebben gehad. Hij wijst de beschuldiging af van *Napoleon* te hebben verraden; wanneer hij deszelfs zaak verlaten heeft is zulks geweest van het oogenblik, dat hij Frankrijk en den keizer niet in dezelfde genegenheid meer kon zamenvoegen. Na aanbevelingen omtrent zijne voornaamste papieren te hebben gedaan, meent de heer *Talleyrand* dezelfde voorzorg niet te moeten verlangen voor eene groote collectie weinig beduidende papieren, die hij de dwaasheid gehad had van te koopen. Hij liet deze papieren over aan degenen aan wie hij een gedeelte er van geleend had, en aan die welke, iets zeer belangrijks vermoedende in handen te krijgen, hem een groot gedeelte derselve ontroofd hadden. — Men wil dat de familie zelve van den overledene deze verklaring binnen kort zal openbaar maken.

— Gisteren is een britsch kabinetskoerier met depesches die men zeer belangrijk zegt en over de belgische zaken zouden loopen, hier aangekomen. Deze koerier reist heden naar Brussel voort.

— De maarschalk *Soult* heeft voor den prijs van 1500 p. st. (37,500 fr.) een hotel te Londen (Portland Place, N°. 50) gehuurd, om hetzelve gedurende twee maanden te betrekken. Voor 300 p. st. onkosten worden buitendien aan het hotel voor herstelling en decoratien besteed.

— De toestand van den generaal *Haxo* is veel verbeterd.

— Men heeft tijdingen uit Madrid tot den 19den ontvangen. Dezelve houden het berigt dat de commissie voor de sluiting eener leening, die over de voorstellen van het handelhuis *Laffitte* beraadslagen moest, die voorstellen met eenparigheid verworpen heeft. — De berigten die men te Madrid van het tooneel des oorlogs ontving, bleven voldoende. In Arragon zoowel als in Navarre, scheen verdeeldheid onder de karlistische bevelhebbers te heerschen; de rapporten uit Katalonien waren gunstig. De nieuwe fransche gezant, markies *de Fezensac*, was Burgos gepasseerd, maar te Madrid nog niet aangekomen.

— Van de grenzen is eene telegraphische depesche ontvangen, die het volgende houdt:

» Narbonne, 25 Mei.

» Den 8sten heeft *Oraa* het beleg van Alcanin doen opheffen. *Cabrera* heeft zijne artillerie naar Morello teruggevoerd, waar zich *Negri* bevindt.

» Den 17den bevond *Merino* zich te Chelva en blokkeerde *Forcadell* Legorbe.

» *De Meer* is op Solsona getrokken.

» Den 22sten hebben 3000 karlisten Gallioja aangevallen; de generaal *Breton* trekt tegen hen op. De generaal *Ayerbe* heeft in de vlakte van Tarragona de bende van *Llarch* geslagen, die 150 man en 83 gevangenen verloren heeft.

— In de fransche rente werd ook heden bijna niets omgezet; zij houdt zich, in afwachting van de uitspraak der pairs, op dezelfde hoogte staande. — De onderhandelingen die tegenwoordig met de haitische commissarissen over de likwidatie der haitische leening worden gevoerd, geven aanleiding tot verlerhande gerüchten, nadeelig op den koers van dit papier werkende. De spaansche en portugesche fondsen zijn wederom flaauwer dan voor eenige dagen. De notering was heden (26 Mei): 5 pCt. 109,15; 3 pCt. 81,20; Nap. r. 100,95; Sp. Ardoin 22 ⅞, Portugal 23 ⅞; Rom. L. 101 ¼.

Duitschland.

Frankfort, den 26sten Mei.

De troepen bij Berlijn tot het houden der voorjaarsoefeningen vereenigde troepen bestaan uit 26 bataillons infanterie, en 16 schadrons Kurassiers, met 48 stukken geschut.

Den 22sten hebben deze troepen eene groote parade voor de hooge te Berlijn aanwezende vorstelijke personen gehouden. De Keizer van Rusland, die de uniform van het 6de kurassier regiment droeg, stelde zich bij het defileren aan het hoofd van hetzelve en voerde het vorbij den Koning. Ook de groothertog van Hessen volgde en de Koning van Hanover voerde het 3de uhlanen en het 3de husaren regiment aan.

Volgens eene door de Pruissische Staatscourant medegedeelde lijst bevinden zich thans te Berlijn 43 generaals, luitenant-generaals en generaal-majoors en eene zeer groote menigte kolonels, luitenant-kolonels en majoors. Hieronder merkt men op den generaal der infanterie, landgraaf van *Hessen-Homburg*, gouverneur van Luxemburg, den luitenant-generaal *von Phuel*, vorst *Wolkonski*, vorst *Lieven*, graaf *von Benckendorf*, graaf *Orloff*, vorst *Grotschakoff*, de luitenant-generaals *Adlerberg* en *Kawelin*, welke zeven laatsten tot het gevolg van Z. M. den Keizer van Rusland behooren. Onder de aanwezende officieren uit het Nederlandsche leger worden vermeld, de generaal-majoors *von Quadt* en *Baggelaar* en den kapitein van den generalen staf *de Normandie 's-Jacob*.

— Volgens de jongste berigten uit Hannover, was het aantal der tegenwoordig zijnde leden van de tweede kamer geklommen tot 57, en verwachtte men, dat van de nog ontbrekende 16 verschijnen eerstdaags zouden aankomen, om tegenwoordig te zijn bij de beraadslagingen over de nieuwe grondwet, welke binnen weinige dagen zullen hervat worden.

— Voor een paar dagen is alhier aangekomen de graaf *Stroganoff*, buitengewoon gezant van Rusland om de krooning te Londen bij te wonen.

— Uit Weenen schrijft men van den 17den, dat verscheiden leden der keizerlijke familie voornemens waren, om de vorstelijke russische en pruissische personen bij hoogstderzelver komst te Töplitz aldaar te bezoeken.

— De voor de ongelukkigen door de jongste overstroomingen in Hongarije, bijeengebragte gelden beliepen reeds 600,000 flor. konv. m. De keizer van Rusland had de aanmerkelijke som van 5000 dukaten als bijdrage tot leeniging van den nood dier ongelukkige overgezonden.

— Uit Rome schrijft men, dat men aldaar veel goeds verwachte van de benoeming des nieuwen pauselijken legaats in België, den heer *Fornari*, die bij bijzondere geleerdheid veel menschenkennis paarde, en alzoo geschiktheid bezat om de gemoederen in die gewesten tot bedaren te brengen. — De prins *Johann* van Saksen heeft den 15den Rome verlaten naar Napels voortreizende.

— Te Weenen waren den 19den mei genoteerd: 5 pCt. Met. 107 ⅛; 4 pCt. 101 ½; 3 pCt. 80 ¼; Bankactien 1468.

Nederlanden.

Haag, den 28sten Mei.

De *Staatscourant* houdt heden het besluit en reglement, den 5den dezer genomen en medegedeeld, nopens het verleenen van pensioenen ten laste van den staat aan Roomsch Katholyke geestelijken, wegens verrigte kerkelijke dienst, welke wij verkorting in ons vorig nommer medegedeeld.

— Tot Nederlandschen vice-consul te Arvaly, in het Ottomannische rijk, is benoemd de heer *Spiridion Simiriotti*.

— Te Utrecht heeft donderdag Vrijdag het ongeluk plaats gehad, dat een koetsje, bij het overrijden van de brug buiten de Catharijnepoort, op de zegter afhelling te veel op zijde geraakte en met het paard in het water stortte. In hetzelve bevonden zich mejuffrouw de wed. *Slangen* met hare twee dochters, een zoon en eene nicht uit Amsterdam. Door den val en de diepte van het water, hetwelk het rijtuig bijna geheel overdekte, waren de gezegde personen een gevaar van dood nabij, doch door de hulp van eenige stedelingen, die terstond in het water sprongen en het koetsje overheind trachten, werden zij, schoon in levenlooze toestand, uit het rijtuig en uit het water geholpen. De drie vrouwen werden door de aangebragte hulp weder tot het leven teruggebragt, doch de zoon der moderne, een vijftienjarig jongeling, had reeds den dood gegroken, terwijl ook den anderen morgen de inspecteur van de gevolgen van het haar overkomen ongeluk overleden is, zoodat hare overgebleven kinderen geene zorgdragende moeder en eenen geliefden broeder te betreuren hebben.

— Uit Luxemburg schrijft men van den 19den: « Gisteren werd alhier, bij een openlijk feest door meer dan 900 personen, uit het Duitsche gedeelte van het Groothertogdom buiten de strategische linie, een optogt gehouden, voorzien de Luxemburgsche vlag, met [redacted] Oranje W in het midden. Deze behoorden dus niet tot degenen, welke bij [redacted]

— Den 28 Mei [redacted] Zr. Ms. [redacted] van den 28 Februarij, [redacted] Zr. Ms. Korvet *Zeeland*, bestemd naar Oostindie. Alles was op gemeenen bodem welvarende.

— Het Deensche gouvernement heeft besloten tot het maken van veranderingen in het dammen-stelsel van het hertogdom Holstein, ten einde voortaan in den laatsten tijd, vele klagten zullen ingekomen. De voornaamste verandering zal bestaan in de vernietiging van de heerlijke regten van [redacted] de eigenaars van heerlijkheden den vrijdam van [redacted] zullen verliezen; door

in de eerste jaren, van het gouvernement nog eene gedeeltelijke schadeloosstelling zullen bekomen. Voorts zal door het aanleggen van een nieuwen weg van Hamburg naar Lubek een geëvenredigd regt van doorvoer worden geheven van alle goederen die naar die plaatsen worden vervoerd.

Het brusselsch dagblad *le Commerce Belge*, dat reeds meermalen artikelen bield over de schikking der Hollandsch-Belgische aangelegenheden, die het zeide uit eene echte bron te hebben, doch die naderhand niet te min bleken ongegrond te zijn, behelst thans wederom een artikel, 't welk hetzelve zegt tot verklaring te kunnen strekken van de jongste krijgsbewegingin op de fransche noordergrenzen en in de Rijngewesten. Na gezegd te hebben dat koning *Willem* bij de niet-aanneming door de Belgen van het traktaat der 24 artikelen, het gedaan aanbod introk en de verantwoordelijkheid der gevolgen op België en de conferentie wierp, spreekt hetzelve van het meermalen vermeld gerucht der bezetting van Venloo, door de hollandsche troepen. Om de gevolgen die daaruit konden voortvloeijen te voorkomen, had Pruissen, verzekert het gezegd blad verder, in overeenstemming met de andere noordsche mogendheden, aangeboden, om ten aanzien van Venloo te doen hetgeen de Franschen in 1832 voor Antwerpen gedaan hebben; maar de Kabinetten van Londen en Parijs, daarentegen, verlangden, op de protestation van België wegens de late uitvoering van het traktaat van de hollandsche zijde, dat er nieuwe schikkingen omtrent het grondgebied getroffen wierden. Terwijl hierover nota's gewisseld werden, had een der meest invloed hebbende leden van de bondsvergadering een nieuw middel van schikking voorgeslagen; het zou bestaan in de sleehting der vestingwerken van Venloo en den afstand der plaats met de omliggende gemeenten aan België, beide tegen eene geldelijke schadeloosstelling aan Holland en een bijdrage aan dit land van de kosten, die de daarstelling van een nieuw vast punt op een der beide Maasoevers, naar de keus dier mogendheid, zou veroorzaken. Wat Luxemburg aangaat, de bondsvergadering bleef aan de conferentie het regt betwisten, om zich met de regeling van dezelfe staatkundigen toestand in te laten, die haar alleen toekwam. — Tot dus ver het berigt van het belgisch blad, dat wij vermeenden in 't kort te moeten mededeelen, zonder daarom te willen gehouden zijn, van hetzelve als gegrond aan te merken.

— Ter Antwerpsche beurs waren saturdag jl. genoteerd: Belg. 102¼, 6. Met. 100⅝; Sp. 21⅜; difer. 6; Nap. 93⅝; Rom. L. 101; Certif. te Anter. 100⅛; Russ. 99¼. — Wissel op Amst. en Rott. ⅛ pCt. verl. p. — Gisteren werden de Ardoins te Antwerpen insgelijks tegen 21⅛ verhandeld.

Blijkens de berigten uit Mexico, van het begin van April, hadden de tusschen dien Staat en Frankrijk bestaande geschillen een ernstig aanzien genomen. Laatstgenoemd rijk had eene schadevergoeding in geld en de afzetting van verscheidene beambten verlangd, wegens mishandelingen, die enige Fransche onderdanen zouden hebben ondergaan; met betuiging dat anders maatregelen van geweld zouden genomen worden. Vijf Fransche oorlogschepen waren voor de kust verschenen, om aan deze vorderingen klem bij te zetten. Het bewind van Mexico scheen echter weinig gezind, om aan die eischen terstond te voldoen. Op het *ultimatum* van den Franschen gezant, den 30sten Maart ingeleverd, werd van den kant van dat bewind geantwoord, dat men van niets wilde hooren, vóór dat de Fransche oorlogschepen zouden zijn weggezeild. Tevens had de president der republiek, de generaal *Bustamente*, eene proclamatie aan de Mexikanen gerigt, waarin hij hun tot eensgezindheid en standvastigheid aanmaant, om aan de Mogendheid, die zich zoo vijandig en onregtvaardig jegens hen gedroeg, het hoofd te bieden, en der wereld te toonen, dat het den Mexikanen noch aan regtschapenheid, noch aan dapperheid ontbreekt.

Over Engeland heeft men latere berigten uit Mexico, vervat in brieven uit New-York tot den 7den Mei. Het blijkt daaruit, dat reeds den 16den April de blokade begonnen en de haven van Vera-Cruz geheel ledig was. Daar en in andere Mexicaansche havens van zins de schepen zouden spoedig weg zijn, den tijd van veertien dagen vergund, om te vertrekken. Het Fransche eskader, thans uit het fregat *Minerve* van 64 stukken, en vijf oorlogbrikken bestaande, stond dus de schepen uit Havanah en uit Martinique verwacht te worden, en zou alsdan, zoo men meende, het kasteel van Ulloa aantasten. Men vreesde, dat hierbij de partij der Mexikanen, die met de Franschen gemeene zaak maken en de stad van Vera-Cruz plunderen zou. Dien ten gevolge waren reeds vele bewoners van Vera-Cruz naar Xalapa geweken. Men spreekt in deze berigten van den oorlogzuchtigen geest, die men hier en daar in Mexico deed blijken. De geestelijkheid had een milioen dollars voor oorlogskosten aangeboden en in het Congres was het voorstel gedaan, om alle Franschen het land uit te drijven.

HOOGE RAAD DER NEDERLANDEN.

De dag van installatie van het Hoogste Geregtshof in ons Vaderland is nabij, en wij wenschen er den Koning en het Vaderland geluk mede. De invoering der nieuwe wetgeving, om met den verdienstelijken Mr. C. Asser te spreken, is vertraagd geworden door noodzakelijke herzieningen der wetboeken, zoodat de Natie op derzelver verwisseling met het Fransche regt den grootsten prijs behoort te stellen. De toepassing dier wetgeving, op nationale zeden gegrond, is toevertrouwd aan de regterlijke magt, die, als zij beantwoordt wordt aan hare hooge en edele roeping, eenen hoogst weldadigen invloed op de maatschappij kan uitoefenen. Bij eene bedaarde koelzinnige beoordeeling van het besluit van 16. Mei jl. moeten wij hulde doen aan de Regering, dat deze de roeping des Hoogen Raads geenszins heeft uit het oog verloren; dat toch die Hooge Raad een zuiver regterlijk en geen politiek collegie is. Velen toch verkeerden in het denkbeeld, dat, uithoofde de Grondwet bij art. 177 en volg., bepaalde, dat verscheidene hooge staats-ambtenaren te regt zouden kunnen staan voor den Hoogen Raad, kennis van staatkundige wetenschap een hoofdvereischte wezen moest; en dat daarom de leden die tot dat regterlijk collegie behooren, grootendeels zouden moeten zijn staatslieden, of zoodanige personen, die door vroegere betrekkingen naauw verwant waren aan de behandeling van staatszaken. De regering echter is van een tegenovergesteld beginsel uitgegaan, en zoo wij geloovên met regt; en heeft begrepen, dat hetgeen de hoofdzaak voor het collegie wezen zoude, (namelijk het toezigt op den geregelden loop en de afdoening van regtsgedingen, mitsgaders de nakoming der wetten bij alle hoven en regtbanken, en het vernietigen en buiten effect stellen van alle daarmede strijdige handelingen, dispositien en vonnissen) ook de bepaling van het hoofdvereischte bij de leden van zoodanig collegie moest aangeven; en dit was ongetwijfeld regtskennis, bedrevenheid in de toepassing van het burgerlijk lijfstraffelijk regt. De leden van den Hoogen Raad, zoo als die onlangs benoemd zijn, zijn schier allen ambtenaren der regterlijke magt, en thans nog in functie bij het Hoog Geregtshof te 's Gravenhage; en wij houden zoodanige samenstelling, voor wat het beginsel betreft, allergelukkigst. Over de persoonlijke verdienstelijkheid der leden vermogen wij natuurlijk geen oordeel te strijken; wij zijn daartoe geene bevoegde personen. Wij willen evenwel de aandacht daarop vestigen, dat de regering, als hoogstaanden regel, het beginsel heeft aangenomen bij de zamenstelling der leden van den Hoogen Raad en van de provinciale hoven en regtbanken, voor zoo ver die bekend gemaakt zijn, dat de regterlijke ambtenaren, die voor de dienst geschikt zijn, den voorrang hebben boven zoodanigen, die tot hiertoe, hetzij uit hoofde van de geringheid der jaarwedden, of om andere bijzondere oorzaken, teruggehouden werden om deel te maken van de regterlijke magt, zoo als die nu nog bestaat, tot den laatsten September dezes jaars; en dat wijders de bevorderingen aan de ambtenaren toe te kennen, met die onderscheidende en verstandige beoordeeling van geschiktheid vergezeld gaat, die den bewezen diensttijd niet voorbij ziet, maar daaraan geen uitsluitend regt of gewigt toekent. Indien wij voorbeelden daarvan zouden willen bijbrengen, dan zouden wij kunnen wijzen op de zamenstelling van den Hoogen Raad, evenzoo op het geregtshof in deze provincie; en wij vreezen te dien opzigte geene tegenspraak te zullen ondervinden. Als leden van het hoogste of van eenig ander regterlijk collegie in ons Vaderland, wordt de waardigheid der magistratuur niet genoten, als uitvloeisel van den rang; deze toch is, zoonls de beroemde d'Aguesseau leerde, afhankelijk van allerlei omstandigheden; maar er is eene waardigheid, zegt hij, die den uiterlijken rang overtreft, die noch den tijd, noch de omstandigheden tot wet heeft; den onafhankelijk van de fortuin, aan de fortuin selve gebiedt. Zij is den naauwste verwant aan den magistraats-persoon, die dezelve alleen zich geven en die dezelve alleen verliezen kan. Daar hij dezelve niet verschuldigd is aan het geluk, kan rampspoed hem deze niet roven; en eerst dan schittert de magistraat het meest, wanneer hij, alle zijn krachten vereenigende, schittert door het licht dat hij rondom zich spreidt, en geput heeft van zijne eigene deugden. — Het Hoog Geregtshof te 's Gravenhage heeft, gedurende de installatie menigvuldige blijken gegeven, dat het de waardigheid van hoogste regterlijk collegie wist op prijs te stellen; en de benoeming, waarbij het meerderdeel van dezelfe leden is overgegaan tot den Hoogen Raad, is eene billijke belooning, welke de Natie

zal uitoefenen. Wanneer de Hooge Raad, met gepaste onafhankelijkheid en eerbied voor de wet, het gegeven voorbeeld blijft geven, zoals deszelfs geen twijfel valt, dan zal zulks eenen gelukkigen invloed hebben op het geheele regtswezen, en weldadig terugwerken op de Balie, die zoo veel vermag.

Nieuwste Fransche Letterkunde.

Mademoiselle de Marignan, par Jules de Saint-Félix.
La Cour de Maugrabin, par Paul L. Jacob.
L'Expiation, par le même.

Niet alles, wat Frankrijk ten huidigen dage in het vak der letterkunde oplevert, is met dien verderfelijken geest bezield, die de *Mémoires du Diable* en zoo vele soortgelijke boeken deed schrijven; en wij verpozen ons gaarne in oogenblikken van inspanning, met het lezen van boeken zoo als de bovenstaande. Wanneer het *utile dulci* behoorlijk wordt in acht genomen; wanneer bij een goed doel eene gelukkige keuze en eene gelukkige bewerking vereenigd is, dan kan men geene afkeurende stem geven, al komt het voortbrengsel ook uit een land, hetwelk besmet is met allerlei zedebedervende en ziel-verpestende leeringen en voorbeelden. De geschiedenis van *Mademoiselle de Marignan* geeft het bewijs, dat er nog schrijvers in Frankrijk zijn, die geloof hechten aan de kracht der deugd; die de beteugeling van booze lusten, de beheersching van zich-zelven, en de triomf der deugd voor goene hersenschimmen houden. De bevallige stijl des schrijvers had ons reeds geboeid in zijne *Madame la Duchesse de Bourgogne*; hier heeft de schrijver zich overtroffen; en in zedelijke waarde wint het aangekondigd werk het nog boven het vroeger medegedeelde. — Wij hebben met den geestigen en belezen *Paul L. Jacob* ons verplaatst in de tijden van *Hendrik IV*; en hebben het tafereel der zeden van dien tijd met belangstelling gevolgd; zoo zelfs, dat wij ons verplaatst waanden in dat tijdgewricht. In *l'Expiation* doet de schrijver ons eene schets maken van de zeden ten tijde van *Lodewijk XV*, en alschoon het hier meer eene huislijke geschiedenis geldt, zoo ontbreekt het niet aan belangwekkende bedrijven die de voorstelling kracht en leven bijzetten; doch in karakterteekening overtreft de *Cour de Maugrabin* verre het laatste geschrift van *Jacob*, waarto de meerdere omvang van het eerste stuk waarschijnlijk het zijne heeft toegebragt. Hoe het zij, gaarne keuren wij er ons toe, om de drie bovenstaande werkjes ook in ons land een gewenscht debiet te bezorgen; wij schromen niet te verklaren, dat wij als uitspanningslectuur die boeken niet alle aanbeveling willen ontzeggen.

DICTIONNAIRE DE MÉDECINE,
DE CHIRURGIE ET D'HYGIÈNE
VÉTÉRINAIRES,
PAR
M. HURTREL D'ARBOVAL,
Membre correspondant de la Société royale et centrale d'agriculture; de la Société médicale d'émulation, etc., etc.

OUVRAGE DANS LEQUEL SONT RÉUNIES TOUTES LES OBSERVATIONS DE MÉDECINE VÉTÉRINAIRE, DU POSSÉDANT AUX PLUSIEURS PRATICIENS VÉTÉRINAIRES.

Ouvrage utile aux vétérinaires, aux officiers de cavalerie, aux propriétaires, aux fermiers, aux cultivateurs et à toutes les personnes chargées de la police du gouvernement des animaux domestiques.

PROSPECTUS DE L'ÉDITEUR.

Lorsque M. Hurtrel d'Arboval publia pour la première fois, il y a dix ans, son *Dictionnaire de médecine, de chirurgie et d'hygiène vétérinaires*, avait fait tous ses efforts pour le rendre aussi complet que le lui permettaient et de longues études et l'état de la science. Le succès a dépassé de beaucoup son espoir, il a reçu la plus flatteuse récompense que puisse ambitionner un écrivain, en voyant son livre, traité Manuel Aux, dans qui étudient dans les Écoles de tous les pays, passer entre les mains de la plupart des vétérinaires, qui l'ont adopté comme une sorte d'aide-mémoire, et devenir pour ainsi dire le point de départ de tous les travaux qui ont été publiés depuis.

Les encouragements aussi ont pas manqué à l'auteur sur les hautes sommités de la science qui avaient pu se glisser dans un travail de si longue haleine et de si grande étendue. Loin de là, ils ont été pour lui un puissant motif de redoubler d'efforts pour l'améliorer, pour le rendre plus digne encore du bienveillant accueil des gens de l'art. Depuis dix ans il n'a cessé de revoir, de corriger ou d'refondre ses premiers travaux, et aujourd'hui la seconde édition de son Dictionnaire, dont le premier volume vient de paraître à Paris, et qu'il présente au public comme un ouvrage presque entièrement neuf, l'empli-elle consciencieusement toutes les conditions que la science et l'humanité exigent de tout auteur.

Un des principaux besoins de la première édition tenait à l'absence des considérations qui se rattachent à l'hygiène; aussi malgré l'étendue des additions dont s'est accrue la partie médicale de cette seconde édition, l'auteur n'a point hésité à y joindre d'importants détails sur l'hygiène appliqué aux animaux domestiques.

Mais quelque parfait et quelque complet que soit l'ouvrage de M. Hurtrel d'Arboval, nous avons pensé qu'il ne serait pas sans utilité d'y ajouter des notes extraites du *Dictionnaire usuel de chirurgie et de médecine vétérinaires*, ou fournies par la pratique et les expériences de plusieurs médecins vétérinaires qui ont bien voulu joindre leurs efforts aux nôtres pour faire de cette édition du *Dictionnaire de médecine, de chirurgie et d'hygiène vétérinaires* le résumé le plus complet de cette science, le répertoire de toutes ses richesses, enfin l'ouvrage le plus utile aux praticiens, aux élèves, aux agronomes, etc., etc.

CONDITIONS DE LA SOUSCRIPTION.

Le *Dictionnaire de médecine, de chirurgie et d'hygiène vétérinaires* sera publié par livraisons de 4 à 5 feuilles texte grand in-8° à 2 colonnes, format et caractère semblable au *spécimen* ci-après, et imprimé sur beau papier. Le prix de chaque livraison est de 90 cents pour les 300 premiers souscripteurs. L'ouvrage complet sera renfermé en 20 livraisons au plus, qui seront divisées en 2 volumes, et ne coûtera ainsi que 18 florins.

On souscrit à *Breda*, chez Broese & Comp., leur Correspondant.

*** Men verlangt op gunnemelijke voorwaarden, eene JUFVROUW, welke de bekwaamheid voor eene Winkel-Bediening heeft, Iemand hiertoe genegen zijnde, van goede Getuigschriften voorzien, en van de R. K. Godsdienst, adressere zich, liefst in persoon, of met gefrankeerde Brieven, onder Letter G., bij de Uitgevers dezer.

*** Te *Amsterdam* is op den 25. Mei bevallen van eene *DOCHTER*, MARIA LAMM, Echtgenoote van J. HOFLAND, Kapitein bij de 12e Afdeeling Infanterie.

Eenige Kennisgeving.

BEKENDMAKING.

De Directeuren der Bank van Leening te *Breda*, zal, op last der Commissie van Administratie derzelve Belendbank, op Woensdag den 28. Juny aanstaande, des morgens ten *tien* en des namiddags ten *twee* uren, aan het Loket der Bank in het openbaar doen Verkoopen:

De VERSTANE PANDEN van de maanden *January*, *Februarij* en *Maart* 1837. Zullende de GOEDEREN daags te voren, te rekenen op dezelfde uren, alsdaag te zien zijn.

Men zal de Verkoopbaar Vervallen Panden kunnen losen, en daarvan de Intresten aanzuiveren, vóór of uiterlijk op Dingsdag den 20. Junij te voren.

Breda, den 26. Mei 1838.

De Directeur,
J. D. M. SNOECK.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de Pers gekomen:

P. P. BOORDA VAN EYSINGA, Aardrijkbeschrijving van Nederlandsch Indië, ook ten dienste van hen, die zich tot de lessen bij de Koninklijke Militaire Akademie voorbereiden, om eenmaal naar Nederlandsch Indië te vertrekken.

De prijs van dit Werk is met de Kaart . . . . . f 3,50.
De prijs van de Kaart afzonderlijk op ordinair papier » 0,60.
Idem op beet papier . . . . . » 0,80.

J. BADON GHIJBEN en H. STROOTMAN, Beginselen der Stelkunst, bevattende: de behandeling der Stelkunstige Vormen, de Oplossing der Vergelijkingen van den eersten en tweeden graad, eenige der Theorieën der gewone Logarithmen, Perken- en Meetkundige rekening [illegible]

[illegible] Uebungsbuch zu den deutschen Sprachlehren und Rechtschreibungen für die niederländische Jugend . . . f 0,50.
Adoptirt bei der Koninklijke Militaire Akademie. Tweede Jaargang . . . . . » 0,90.

Van den Eersten Jaargang, in 1837 uitgegeven, zijn nog eenige Exemplaren bij de Uitgevers voorhanden, welke bij den Tweeden Jaargang voor de helft van den prijs, zijnde f 1,— worden afgeleverd.

Te Breda, bij BROESE en COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers